

АНАЛІЗ АКТУАЛЬНОСТІ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

Людмила Майборода,
науковий співробітник лабораторії дистанційного професійного навчання,
Інститут професійної освіти НАПН України,
<https://orcid.org/0000-0003-4869-7786>

Оксана Майборода,
викладач, Національний авіаційний університет

Анотація. Стаття присвячена аналізу актуальності змішаного навчання у професійній підготовці майбутніх фахівців. Авторами висвітлюється статистичні дані динаміки популярності теми змішаного навчання в Україні, на основі аналізу запитів у Google Trends і Google Scholar. Зазначається потреба у дослідженні методики організації самостійної роботи майбутніх фахівців в умовах змішаного навчання.

Ключові слова: професійна освіта, змішане навчання, дистанційне навчання.

ANALYSIS OF THE RELEVANCE OF BLENDED LEARNING IN THE PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE SPECIALISTS

Liudmyla Maiboroda,
Researcher of the Laboratory of Distance Vocational Training,
Institute of Vocational Education of NAES of Ukraine,

Oksana Maiboroda,
Lecturer, National Aviation University

Abstract. The article is devoted to the analysis of the relevance of blended learning in the training of future professionals. The authors highlight statistical data on the dynamics of the topic of blended learning in Ukraine, based on the analysis of queries in Google Trends and Google Scholar. There is a need to study the methods of organizing independent work of future professionals in blended learning.

Keywords: vocational education, blended learning, distance learning.

Ера цифрових технологій та Інтернет ресурсів, вплинула на розвиток відкритої освіти й навчання, що полягає у доступності освіти, вільному виборі часу, місця й форм навчання. Відкритість навчання є основою для сучасних форм професійного навчання майбутніх фахівців, а саме: змішаного, дистанційного, мобільного тощо.

У науковій літературі «змішане навчання» має різне тлумачення. Проте, переважна більшість науковців розглядає її як поєднання традиційної очної форми навчання з сучасною дистанційною, на основі цифрових технологій.

Останнім часом, змішане навчання набуває значної популярності в науковій та освітній галузях. Про це свідчить проведений нами аналіз на базі відкритої пошукової системи Google Trends, що демонструє частоту

пошукового запиту заданого терміну по відношенню до загального обсягу запитів у системі Google. Отже, аналіз показав, що в Україні за останні 5 років (23.07.2017 р. – 20.02.2022 р.), за пошуковим запитом «змішане навчання» у системі Google, з 2020 року спостерігається зростання популярності змішаного навчання, з піком зацікавленості у жовтні 2020 року (рис. 1).

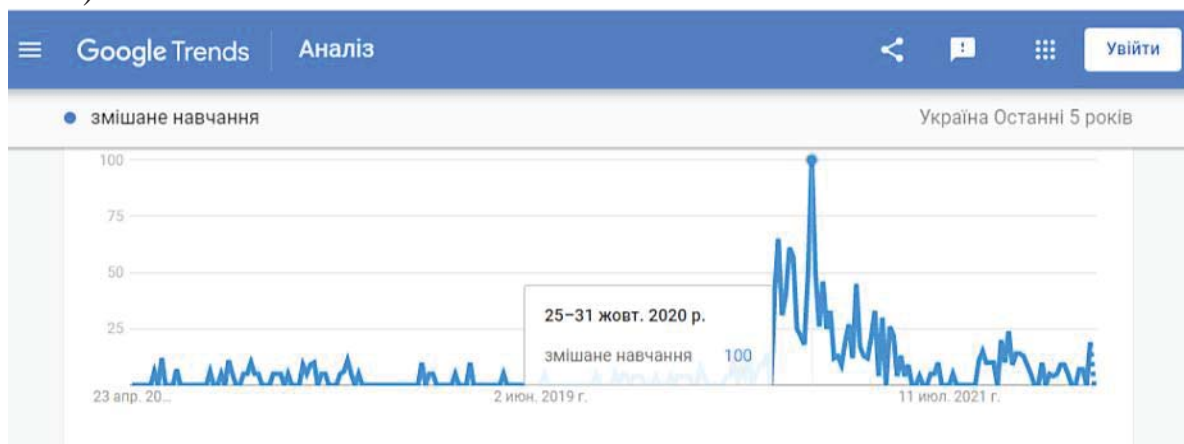

Рис. 1. Динаміка популярності запиту «змішане навчання» в Україні, за даними пошукової системи Google Trends, за останні 5 років

Оскільки змішане навчання передбачає використання дистанційного навчання, то нами також проведений аналіз популярності в системі Google Trends, за пошуковим запитом «дистанційне навчання». Отже, в Україні за останні 5 років, пік зростання популярності, щодо дистанційного навчання, припадає на березень-квітень 2020 року та впродовж до 20.02.2022 р. спостерігаємо позитивну динаміку періодичних коливань популярності у порівнянні з періодом 2017-2019 років (рис.2).

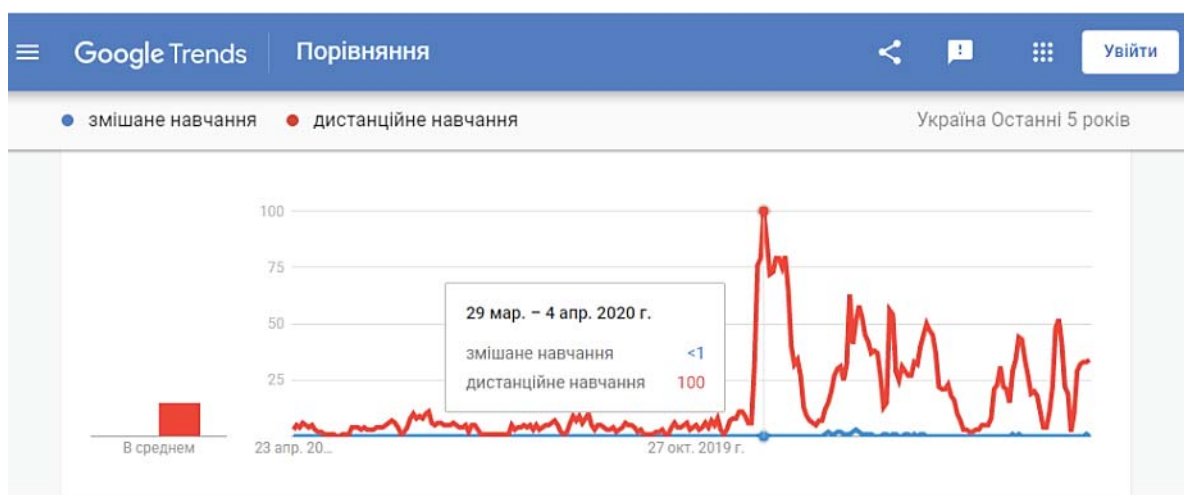

Рис. 2. Динаміка популярності запиту «дистанційне навчання» в Україні за даними пошукової системи Google Trends, за останні 5 років

Відзначимо, що пошуковий запит «дистанційне навчання» має більшу популярність, серед Інтернет користувачів різної категорії, у порівнянні із запитом «змішане навчання», що на нашу думку, пов'язано із більшою уживаністю цього терміну в українському суспільстві.

Також, відзначимо інтерес, до теми змішаного навчання, у вітчизняній науково-педагогічній спільноті, який можна простежити за кількістю наукових публікацій у пошуковій системі повнотекстових наукових публікацій Google Scholar (рис. 3). Здійснений нами запит за ключовим словом «змішане навчання», у період 2000-2021 роки, показав з 2008 року динаміку щорічного зростання публікацій за даними ключовими словами. Проте, з 2020 року по теперішній час, відмічається значне збільшення кількості публікацій у тематиці змішаного навчання. Зростання інтересу до дистанційного і змішаного навчання у 2020 році, обумовлено складною епідеміологічною ситуацією в країні, введенням карантинних заходів, що зумовило в системі освіти гостру потребу в організації віддаленого навчання та призвело до їх впровадження у навчальний процес закладів освіти. Відповідно, як наслідок, відбулося стрімке зростання зацікавленості до змішаного навчання у науковій й освітній спільноті.

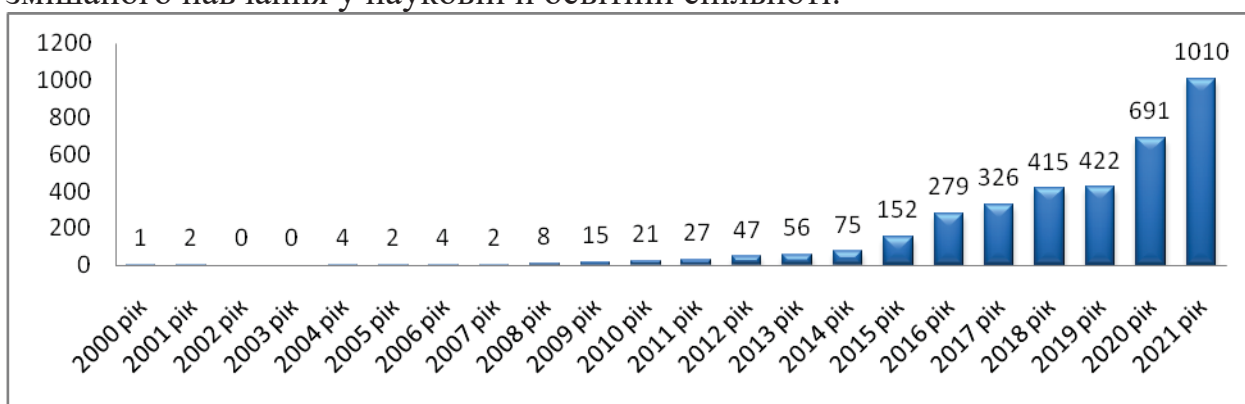

Рис. 3. Динаміка наукових публікацій з теми змішаного навчання в Україні, за даними пошукової системи Google Scholar (2000-2021р.)

Впровадження й використання в освітній процес дистанційного й змішаного навчання спонукають педагогів і науковців до пошуку ефективних засобів їхньої організації, форм і засобів навчання, організації самостійної роботи в умовах змішаного навчання тощо. Тому, питанням змішаного навчання, вітчизняними педагогами й науковцями, приділяється значна увага, розглядаються й вивчаються за різними напрямками у системі вищої освіти (С. Березенська К. Бугайчук, Р. Гуревич, М. Кадемія, А. Кобися, В. Кухаренко, Н. Олійник, К. Осадча, В. Осадчий, А. Фандеєва та ін.), загальної середньої освіти (Д. Васильєва, О. Рибалко, Н. Сиротенко, Л.Шелестова та ін), професійної (професійно-технічної) освіти (О. Базелюк, С. Кравець, Л. Майборода, Л. Петренко, О. Спірін, В. Ягупов та ін.).

Проведений нами аналіз статистичних, науково-педагогічних джерел засвідчив актуальність змішаного навчання у підготовці майбутніх фахівців, та визначив потребу у нашому подальшому дослідженні методики організації самостійної роботи майбутніх фахівців в умовах змішаного навчання.

Список використаних джерел:

Базелюк, О. (2018). Зміст і структура цифрової культури педагогічних працівників закладів професійної освіти. *Науковий вісник Інституту професійно-технічної освіти НАПН України. Професійна педагогіка*, 16, 81-87. DOI: <http://doi.org/10.32835/2223->

5752.2018.16.81-87.

Кобися, А.П. (2017). Інформаційне освітнє середовище як платформа для реалізації змішаного навчання у вищих навчальних закладах. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 57 (1), 75-82.

Петренко, Л.М. (2018). Активні методи та інтерактивні технології: нові можливості використання в дистанційному професійному навчанні. *Технології дистанційного професійного навчання: методичний посібник*. Житомир : «Полісся», с. 11-27.

Спирін, О.М. (2018). Проблеми інформатизації вітчизняної професійної (професійно-технічної) освіти та шляхи їх розв'язання. *Технології дистанційного професійного навчання.: методичний посібник*. Житомир: Полісся, с. 6-10.